

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget

Formålet med lovforslaget er at afkorte fristen for tilflytters optagelse på valglisten for derved at nedbringe antallet af vælgere, der mister deres stemmeret som følge af, at de flytter fra én kommune til en anden kort tid før valgdagen.

Formålet med lovforslaget er endvidere at forbedre mulighederne for, at vælgere, der bor i ældreboliger, kan brevstemme, samt at gennemføre en ajourføring af andre regler om brevstemmeafgivning. De foreslåede ændringer om brevstemmeafgivning svarer til de ændringer, der i 1993-94 blev gennemført i folketingsvalgloven.

2. Lovforslagets indhold

Vedrørende valglister til kommunale valg

De gældende regler om valgret og valglister til kommunale valg indebærer, at en vælger, der flytter fra én kommune til en anden senere end fredagen 11 dage før valgdagen eller senere end denne dag anmelder flytningen til kommunens folkeregister, ikke har ret til at afgive stemme, hverken i fraflytningskommunen (på grund af manglende valgret) eller i tilflytningskommunen (på grund af manglende optagelse på valglisten). Dersom flytningen sker inden for samme amtskommune, vil den flyttende vælger dog kunne stemme til amtsrådsvalget.

Det skønnes, at ca. 10.000 vælgere ved hvert kommunalvalg mister deres stemmeret som følge af flytning fra én kommune til en anden kort tid før valgdagen.

Ved folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg er der derimod ingen vælgere, der mister deres stemmeret som følge af flytning fra én kommune til en anden kort tid før valget. Det skyldes, at valgretten ved disse valg ikke er betinget af fast bopæl i en bestemt kommune, men af fast bopæl i riget.

Indtil 1981 indebar reglerne om (manuel) udarbejdelse af valglister til kommunale valg, at man skulle være flyttet til en kommune senest 14 dage før valgdagen for at blive optaget på valglisten. I 1981 blev der indført regler om maskinel udskrivning af valgli-

ster på grundlag af oplysningerne i CPR-registret. I forbindelse hermed blev den hidtidige 14-dages frist forlænget til en 18-dages frist. I 1985 blev 18-dages fristen afkortet til en 11-dages frist. Af tekniske og administrative grunde var det dengang ikke muligt at foretage en yderligere afkortning af fristen for optagelse af tilflyttere på valglisten.

På baggrund af udviklingen inden for informationsteknologien siden 1985, herunder den teknologiske udvikling vedrørende CPR-registret, har Indenrigsministeriet i samarbejde med de kommunale parter foretaget en undersøgelse og vurdering af, om det nu vil være teknisk muligt og administrativt forsvarligt at foretage en yderligere afkortning af fristen for tilflytters optagelse på valglisten. Resultatet af disse undersøgelser og overvejelser er, at 11-dages fristen vil kunne afkortes til en 7-dages frist.

Den gældende 11-dages frist foreslås derfor afkortet til en 7-dages frist. Med hensyn til den praktiske tilrettelæggelse af valglisteudarbejdelsen og den hermed forbundne udsendelse af valgkort ved en 7-dages frist henvises til bemærkningerne nedenfor til lovforslagets § 1, nr. 1.

Det skønnes, at 3.000-5.000 vælgere vil opnå stemmeret som følge af afkortningen af 11-dages fristen til en 7-dages frist. Afkortningen af 11-dages fristen vil ikke blot få betydning ved indenlandske flytninger, men også ved tilflytninger fra Færøerne, Grønland og udlandet.

Vedrørende brevstemmeafgivning

De foreslåede ændringer vedrørende brevstemmeafgivning svarer til dem, der er gennemført i folketingsvalgloven (lov nr. 223 af 6. april 1994). I de almindelige bemærkninger til lovforslaget om ændring af folketingsvalgloven (Folketingstidende 1993-94, Tillæg A, spalte 5991) var ændringerne beskrevet og begrundet således:

»Efter de gældende regler er ældreboliger ikke omfattet af reglerne om brevstemmeafgivning på institutioner. Brevstemmeafgivning i ældreboliger kan derfor kun finde sted efter reglerne om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem, dvs. efter at den pågældende vælger senest 12 dage før valgda-